

ข้อมูลวันดินโลก ๕ ธันวาคม

จุดเริ่มต้นของ “วันดินโลก ๕ ธันวาคม”

แนวคิดการจัดตั้งวันดินโลก เริ่มขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๕ ในวาระที่สหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ หรือ IUSS (International Union of Soil Science) ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดินเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดินโลกที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งในครั้งนั้น กรมพัฒนาที่ดินได้นำพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในเรื่องการพัฒนาที่ดินมาจัดแสดง ทำให้ IUSS ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการดินและแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินเพื่อให้เกษตรกรอยู่ดีกินดี จึงมีแนวความคิดจะเสนอให้วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ เป็นวันดินโลก เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของการแสดงออกถึงความตระหนักในบทบาทอันสำคัญยิ่งของทรัพยากรดินที่มีต่อสิ่งมีชีวิต และร่วมกันดูแลรักษาเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้บริหารสหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน และผู้แทนสมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม (The Humanitarian Soil Scientist) เป็นพระองค์แรกของโลก เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณให้เป็นที่ประจักษ์ถึงวิสัยทัศน์และพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน และในโอกาสเดียวกัน ผู้บริหารสหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติได้ขอพระราชทานให้วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันดินโลก ซึ่งสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงโรม กรมพัฒนาที่ดิน และสมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทย ร่วมกันผลักดันเรื่องวันดินโลกในเวทีระดับนานาชาติจนสามารถเสนอเข้าสู่ที่ประชุมองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การสหประชาชาติได้ในที่สุด และเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญที่ ๖๘ ได้มีมติรับรองสองวาระสำคัญที่ไทยเป็นผู้เสนอ ได้แก่

๑. วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีเป็นวันดินโลก (World Soil Day) และ

๒. ปี ๒๕๕๘ เป็นปีดินสากล (International Year of Soils ๒๐๑๕)

ซึ่งมีผลให้วันดินโลกได้รับการบรรจุในปฏิทินปฏิบัติงานขององค์การสหประชาชาติอย่างเป็นทางการ โดยตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติต่างก็พร้อมกันจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดินในวันดินโลก ๕ ธันวาคม

นับตั้งแต่มีการประกาศรับรองวันดินโลก ๕ ธันวาคม เมื่อปี ๒๕๕๗ เป็นต้นมา เอฟ เอ โอ โดยกลุ่มสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินโลก หรือ Global Soil Partnership : GSP ได้จัดกิจกรรมวันดินโลกเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เป็นวาระในการสื่อความสำคัญของทรัพยากรดินให้เป็นที่รับทราบในวงกว้าง ไม่จำกัดอยู่เพียงแต่กลุ่มของนักวิชาการหรือเกษตรกรเท่านั้น ด้วยเล็งเห็นว่า ทรัพยากรดินมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ใช้ดินเป็นแหล่งอาหาร เป็นที่ตั้งของบ้านเรือน ร้านค้า โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งน้ำ เป็นวัตถุดิบสำหรับสิ่งก่อสร้างและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ฯลฯ และดิน เมื่อถูกใช้ประโยชน์โดยปราศจากการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมแล้ว จะเกิดความเสื่อมโทรม ไม่สามารถฟื้นฟูให้กลับมาสนองประโยชน์ให้แก่มนุษย์ได้ในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมวันดินโลก GSP จะกำหนดหัวข้อหลักการจัดงานแต่ละปีโดยคัดเลือกประเด็นสำคัญที่ต้องการผลักดันให้เกิดข้อสรุปหรือผลกระทบเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของโลก

ในส่วนของประเทศไทย คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลักจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองเป็นประจำทุกปี

2545

- กรมพัฒนาที่ดินจัดนิทรรศการแสดงพระราชดำริด้านดินในการประชุม World Congress of Soil Science ที่กรุงเทพฯ
- IUSS ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถ มีแนวคิดเสนอวันที่ 5 ธันวาคม เป็นวันดินโลก

2555

- กรมพัฒนาที่ดิน สมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทย และ IUSS เข้าเฝ้าฯ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัล "นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม"
- ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้วันที่ 5 ธันวาคม เป็นวันดินโลก
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในงานเฉลิมพระเกียรติ "นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม" ที่สยามพารากอน

2556

- กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมกับสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม เสนอวาระ "วันดินโลก" สู่ที่ประชุม FAO

20 ธันวาคม 2556

- UN ประกาศรับรองวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีเป็น "วันดินโลก"

2557

- เฉลิมฉลองวันดินโลกอย่างเป็นทางการครั้งแรก พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จฯ แทนพระองค์ อัญเชิญพระราชดำรัสพระราชทาน เนื่องในการเฉลิมฉลองวันดินโลกอย่างเป็นทางการครั้งแรก ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

การประชาสัมพันธ์วันดินโลก ปี ๒๕๖๗

- เว็บไซต์และ facebook fanpage วันดินโลกประเทศไทย

- เว็บไซต์ : <http://worldsoilday.idd.go.th/>

- facebook fanpage : คำค้น " World Soil Day วันดินโลก"

- #WorldSoilDay #วันดินโลก #Caringforsoilsmeasuremonitormanage

#ใส่ใจมาตรฐานตรวจวัดจัดการดินที่ยั่งยืน

- ตราสัญลักษณ์ของวันดินโลก

- GSP ได้กำหนดตราสัญลักษณ์ของวันดินโลก 5 ธันวาคม ซึ่งเผยแพร่ให้ทุกประเทศใช้ในการประชาสัมพันธ์และจัดงาน (ยกเว้นการใช้เพื่อแสวงหากำไร) โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://www.fao.org/world-soil-day/campaign-materials/en/>

กลุ่มแผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ

กองแผนงาน
กรมพัฒนาที่ดิน
โทร. ๑๗๖๐ ต่อ ๑๓๗๗
ผู้จัดทำข้อมูล